

Dünyada Açlık*

The Economist

103

Açlıktan Hava Durumu Sorumlu Değil

Açlık insanlık tarihinde tabii bir durumdur. İyi haber, insanlığın bu tabii hal-den uzaklaşmakta olduğudur. Geçtiğimiz iki asırda insanların nüfusunun altı kat artmasına karşılık, gıda üretimi daha hızlı artmıştır. Daha iyi ve daha yaygın olarak kullanılan teknoloji – melez tohumlar, gübreleme ve benzerleri – çiftçilere her bir dönümden daha fazla ürün kaldırma şansını bahşetmiştir. Müstakbel icatlar, bitkilerin ve hayvanların daha fazla besin elde etmek için genetik müdahaleye tabi tutulması dahil, gezegenimizin sakinlerinin kilerini dolu tutmaya yetecektir. Fakat, Haziran ortasındaki Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Zirvesi bunun kayıtsızlık için bir sebep teşkil etmediğini göstermiştir.

Yetersiz beslenen insanların sayısı her yıl yaklaşık 5 milyon eksilmektedir. Dünya nüfusunun yüzdesi olarak bu alandaki ilerleme daha da etkileyicidir. Fakat buna rağmen hâlâ 800 milyon insan açtır. Bunun anlamı pek çok ıstırap/acı demektir. Kifayetsiz beslenen çocuklar hastalıkların pençesine çok daha kolay düşebilmekte ve ne yazık ki çoğu zaman yetişkin hale geldiklerinde hayatlarını kazanabilecek yeterlilikte olmalarını zorlaştıracak fiziksel ve zihinsel engellerle malûl olmaktadır.

Açlığın bir sebebi kötü havadır, fakat daha büyük bir sebep kötü yönetim/hükümdür. İyi idare edilen ülkeler asla açlık sorunuyla karşılaşmamaktadır; fakat en kötü beslenen 25 ülkenin tamamı fena şekilde yönetilmektedir. Bu ülkelerin bazılarıysa inanılmaz şekilde kötü idare edilmektedir. Hava için, en azından kısa dönemde, bir şey yapılamayabilir; fakat politikalar değişebilir.

Fakir ülkelerde insanlar artık, silah tehdidi altında, kollektif çiftliklere sürülmemektedir – Yirminci yüzyılda milyonlarca insanı katleden bir politika. Fakat hâlâ silahlı insanlar savaşların hüküm sürdüğü ülkelerde çiftçilerin gıda üretme müşevvikleri azalmaktadır. Doğu Kongo'da hiç kimse sığır yetiştirmek istememektedir, zira yağmacı askerler onları çalmaktadır. Barış içindeki fakir ülkelerde

bile, toprak kiracılığı çoğu zaman güvence altında değildir. Zimbabwe’de hükümet toprağı kapmakta ve destekçilerine vermektedir. Bu, tarım üretiminin düşmesine neden olmaktadır.

Bir çok ülkede bireylerin toprak sahibi olmasına müsaade edilmemekte veya bireyler toprağı sahipliklerine resmî bir geçerlilik kazandırmakta büyük zorluklar çekmektedir. Bu, bir çok küçük çiftçinin, topraklarını daha iyi çiftçilik tekniklerine yatırım yapmak için sermaye bulmalarına yardımcı olacak şekilde teminat olarak kullanmalarını imkânsızlaştırmaktadır. Mesele sadece tarım politikaları değildir. En fakirler kendilerini daha istikrarlı/yeterli biçimde ancak daha az fakir oldukları zaman besleyebilirler. Buna ulaşmak için fakir ülkelerin mülkiyet haklarına hukuken takip edilebilir (gerekirse kamu zoruyla uygulanabilir) mukavelelere, makro ekonomik istikrara, daha serbest ticarete ve yağmacı/tamahkâr olmayan hükümete ihtiyacı var. En açlar bunların çoğuna sahip değildir.

Birleşmiş Milletler zirvesi, kaçınılmaz olarak, daha fazla yardım çağrısı yapmaktadır. Fakat zengin ülkelerin fakirlere yapabileceği en büyük iyilik zengin ülkelerin çiftçilerine daha az yardım vermektir. Zengin ülkeler kendi çiftçilerini sübvansiyonlarla, yüksek gümrüklerle ve sağlık ve güvenlik maskesi giydirilmiş başka yollarla korumaktadır. Bu, fakir ülkelerdeki çiftçilerin ürünlerini zengin ülkelerde satmasını zorlaştırmaktadır. Dünya Bankası zengin Kuzey ülkelerinin korumacı politikaları terk etmesinin fakir ülkelerin yıllık YİH’sında 30 milyar dolarlık bir büyüme sağlayacağını söylemektedir. Bu rakam açlığın çözülmesinde çok etkili olabilecek seviyededir.

Yarımdan farklı olarak, daha serbest ticaret bağımlılığı pekiştirmez. Ve yardımın paraya malolmasına karşılık, tarım sübvansiyonlarını kaldırmak, insanların daha ucuza beslenmesine imkân vereceği kadar vergi mükelleflerinin günde 1 milyar dolar tasarruf etmesini de sağlayacaktır. Bazı Kuzeyli çiftçiler bundan zarar görebilir, fakat, başka bir iş ararlarken onları beslemek çok daha ucuz olacaktır. Dahası, zengin dünyanın sübvansiyonlarının ekserisi, bir çoğu milyoner olan en zengin çiftçilere gitmektedir. Bu milyonerler, sübvansiyonlar kaldırılrsa bile hiçbir şekilde açlık çekmeyecektir.

* “World Hunger: Stop Blaming the Weather”, *The Economist*, 15 Haziran 2002, s. 13.